

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-613-3-25>

**FORMATION OF THE EXTERNAL IMAGE OF THE STATE
IN CONDITIONS OF WAR: EUROPEAN EXPERIENCE AND THE
UKRAINIAN CONTEXT OF THE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR**

**ФОРМУВАННЯ ЗОВНІШНЬОГО ІМІДЖУ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ
ВІЙНИ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ТА УКРАЇНСЬКИЙ
КОНТЕКСТ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ**

Tkachuk V. D.

*Postgraduate student at the Department
of Political Science
Vasyl Stefanyk Carpathian
National University
Ivano-Frankivsk, Ukraine*

Ткачук В. Д.

*аспірант кафедри політичних наук
Карпатський національний
університет імені Василя
Стефаника
м. Івано-Франківськ, Україна*

У сучасному міжнародному середовищі зовнішній імідж держави суттєво впливає на її здатність мобілізувати міжнародну підтримку, формувати партнерські стосунки, захищати свої інтереси на правовій арені та зменшувати економічні наслідки конфлікту. В умовах війни всі ці виміри взаємопов'язані і утворюють комплекс дій, який здатен як посилити, так і підірвати імідж держави. Європейський досвід і український контекст показують, що успішне формування іміджу за таких обставин ґрунтується на чітких стратегічних комунікаціях, правовому визнанні, санкційній політиці та економічній стійкості.

Політичний вимір формування іміджу держави під час війни передбачає демонстрацію легітимності державного керівництва, здатності захищати суверенітет і територіальну цілісність, підтримку демократичних інституцій і прав людини. В країнах ЄС ці елементи зазвичай підкріплюються офіційними заявами, резолюціями, участю у міжнародних організаціях, дипломатичним тиском, промоцією цінностей миру і безпеки. У випадку України політичний аспект іміджу проявляється через заклики до міжнародної спільноти, активну участь у міжпарламентській дипломатії, у міжнародних форумах, звернення до міжнародних судових органів, що підсилює сприйняття держави як правової, відповідальної [5, с. 236].

Правовий вимір іміджу включає здобуття визнання міжнародного права, притягнення до відповідальності за порушення, фактично використання судових і міжнародних правових інституцій як елементів дипломатичного і морального авторитету. Європейський досвід доводить, що участь у міжнародних судових інстанціях, угодах,

договорах, конвенціях і дотримання їхніх стандартів підвищує довіру до держави та легітимізує її зовнішню політику. Україна, зокрема, користується правовими механізмами, звертаючись до міжнародного кримінального суду, до міжнародного права з приводу захисту прав людини, вимог возз'єднання територій, компенсації збитків. Така правова активність посилює імідж держави[2].

Економічний вимір формування іміджу під час війни є не менш значущим: санкційна політика, стійкість економіки держави, яка зазнала нападу, мобілізація ресурсів міжнародної допомоги та інвестицій. У ЄС санкційні режими щодо російської федерації, запроваджені як відповідь на порушення територіальної цілісності України, стали потужним інструментом не лише економічного тиску, але й символічного вони демонструють позицію солідарності, правової і моральної засудженості агресії. Аналітичні дослідження вказують, що санкції мають політичний ефект через формування міжнародної солідарності і через те, що держави, які приєднуються до санкцій, укріплюють власний імідж як прихильників правопорядку. Водночас санкційні режими мають економічні побічні ефекти: вони можуть призводити до зростання інфляції, проблем з енергетичною безпекою, перерозподілу торговельних потоків, і ці негативні ефекти часто стають предметом публічного дискурсу[3]. Для України економічний імідж також формувався через демонстрацію здатності протистояти економічному тиску, через переговори з партнерами про фінансову допомогу, участь у програмах ЄС.

Європейські практики показують, що успіх іміджевих стратегій під час війни залежить від координованості дій між урядом, дипломатичними відомствами, міжнародними інституціями, громадянським суспільством, ЗМІ та експертними колами. Важливим є моніторинг впливу комунікацій, збір даних про сприйняття зовнішніми аудиторіями, аналіз зворотного зв'язку для коригування стратегій. Європейські держави також використовують міжнародні коаліції, публічні звіти, участь у міжнародних правових процесах як засоби зміцнення іміджу. Для України це означає, що формування іміджу в умовах війни має бути продуманим, системним, з використанням усіх доступних каналів, і з готовністю реагувати на зовнішні виклики і критику[4].

Таким чином, формування зовнішнього іміджу держави в умовах війни це процес, який вимагає узгодження політичних, правових і економічних дій. Європейський досвід демонструє, що держави, які вчасно адаптують свої комунікаційні стратегії, використовують правові інструменти, підтримують санкції, мобілізують міжнародну допомогу і підтримують стабільність внутрішньої політики, здатні підтримати і навіть укріпити свій імідж у кризові часи. Український приклад

підтверджує, що ці підходи працюють – але потребують постійної уваги, ресурсів, координації і витривалості, адже імідж держави формується не швидко, і його втрата може мати довгі сильно витяжні наслідки.

Література:

1. Council of the European Union. Think Tank reports on the invasion of Ukraine 2022 – February 2024. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/documents-publications/library/library-blog/posts/think-tank-reports-on-the-invasion-of-ukraine-2022-february-2024/> . (дата звернення: 05.09.2025).
2. European University Institute, Sandoval Velasco, M. d. C., Beck, T. and Schlosser, P., The impact of the Ukraine crisis in the EU economic and financial union – Policy brief, European University Institute, 2022, <https://data.europa.eu/doi/10.2870/541211> . (дата звернення: 05.09.2025).
3. Szczepanski M. Economic impact on the EU of sanctions over Ukraine conflict : Briefing. European Parliament, 14.10.2015. (EPRS Briefing). URL: https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI%282015%29569020 . (дата звернення: 05.09.2025).
4. European Economic and Social Committee (EESC). War in Ukraine and its economic, social and environmental impact [Resolution]. Brussels, 24.03.2022. Rapporteurs: Stefano Mallia; Oliver Röpkе; Séamus Boland. URL: <https://www.eesc.europa.eu/en/documents/war-ukraine-and-its-economic-social-and-environmental-impact> . (дата звернення: 05.09.2025).
5. Trofymenko M., Trofymenko A. Public Diplomacy in the Countries of Central and Eastern Europe: Experiences for Ukraine. *Baltic-Black Sea Regionalisms*. Patchworks and Networks at Europe's Eastern Margins, 2020. – С. 235–243. DOI: 10.1007/978-3-030-24878-9_15 . (дата звернення: 05.09.2025).